



Mas Montcunill

Fonollosa

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Fals. Mas Montconill s/n (08259 Fonollosa)
Emplaçament Crta. BV3008, al km 7,5 agafar el trencall de Canet i Fals, passat el mas Serra, trencar a la dreta

Coordenades:

Latitud: 41.76287
Longitud: 1.76722
UTM Est (X): 397525
UTM Nord (Y): 4624183

Classificació

Número de fitxa 08084-34
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Modern Contemporani
Segle XVI-XX
Estat de conservació Bo
Notes de conservació: La casa es troba en bon estat de conservació, però les reformes dutes a terme durant les últimes dècades donen la impressió d'haver-se quedat a mitjes, donant un aspecte desordenat al conjunt.
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: Ref. cad.: 009A00012
Autoria de la fitxa Raquel Valdenebro Manrique
Data de registre de la fitxa: dt., 01/03/2005 - 01:00

Descripció

Conjunt arquitectònic format per un seguit d'edificis i cossos annexes que conformen el mas Monconill. El nucli principal del mas és format per un seguit de tres cossos adossats, aixecats en diferents períodes, i que es corresponen a diferents moments evolutius de la casa. En primer lloc es pot constatar l'existència d'un cos principal i originari de la casa, aixecat possiblement al segle XVI, al qual es van produir ja algunes modificacions al segle XVII i XVIII. Una de les llindes de la casa ubicada en un dels balcons de la façana principal du la data de 1632, i a l'interior de la casa es troba una altra llinda amb la data de 1640. En un altre dels balcons de la façana principal s'observa un llinda amb la data del 1783. Aquest nucli primigeni és un cos de planta quadrangular amb el carener perpendicular a la façana. L'edifici és construït en mur de mamposteria irregular. L'orientació de la casa es fa a migdia, i compta amb planta baixa, primer pis i segon pis. L'accés a la casa es realitza mitjançant un portal adovellat que dona accés al que eren els baixos amb quadres i cellers. L'espai immediat a l'entrada de la casa conserva part del terra empedrat amb petits còdols. Destaca l'existència d'un seguit de 2 arcs apuntats que al llarg de tota la zona destinada a cellers. L'accés a aquest nucli original de la casa es precedit per un pati tancat amb un mur de pedra de recent construcció, que du la data de 1990, i que es correspon a l'últim moment de reforma interna de la casa. També va ser en aquest moment quan es va refer la teulada de la casa aixecant uns centímetres la teulada, podent apreciar-se aquest aixecament de la teulada en el parament exterior de la façana. La façana posterior de la casa-nord conserva el seu aspecte original antic. A aquest cantó de la casa es va afegir segurament al segle XVII-un altre cos rectangular i una cisterna de grans dimensions. També cal destacar l'existència d'un espai destinat a magatzem i carruatges, adossat a llevant del nucli de la casa. Aquest cos segueix la línia de la façana nord de la casa, on es detecta una arcada actualment tapiada. A llevant d'aquest cobert, i també per la banda nord la línia de mur continua amb la presència d'una capella de planta rectangular i un tram més de mur. Aquesta continuïtat del mur en la banda nord, dóna aspecte de fortificació a la casa, sent segurament la part menys transformada del conjunt. A ponent d'aquest nucli original del mas, s'adossa un altre cos aixecat segurament a finals del segle XVIII. Aquest cos sobresurt uns metres de la línia de la façana principal. Es tracta d'un edifici de planta baixa, primer i segon pis, malgrat que ha estat objecte de nombroses restauracions durant la dècada de 1990, canviant considerablement el seu aspecte exterior. El conjunt compta amb un tercer cos adossat a ponent del anterior de factura més moderna, sent aixecat segurament a mitjans del segle XIX, doncs la porta d'accés a migdia du la llinda de 1850. Aquest cos era destinat a casa dels pastors del mas. Es tracta d'un cos rectangular de planta baixa i dos pisos, que ha estat també molt modificat per adaptar-ho com a vivenda. El conjunt es completa amb l'existència d'una capella de planta rectangular i coberta a dues aigües i rematada amb un petit campanar d'espadanya. La capella és dedicada actualment a Sant Antoni Abat, malgrat que anteriorment o fou a Sant Pere [GAVIN, 1979: 77] . Aquesta capella fou aixecada amb tota probabilitat durant el segle XIX, ja que a la llinda d'entrada hi trobem la data de 1816, i es troba alineada a la banda nord amb el mur de la casa i el cobert. A migdia la capella es presenta exempta, ja que entre la casa i l'església resta un espai ocupat per un cobert que només ocupa uns metres de façana. Un petit pas aixecat a nivell del primer pis comunica directament la casa amb l'interior de la capella. Aquest pas sembla ser construït recentment.

Observacions:

(Continuació descripció) Es sumen al conjunt arquitectònic algunes construccions més modernes, com és el cas d'una línia d'arcades apuntades que s'estenen de forma perpendicular al mur de llevant de la capella, es suposa que amb la intenció de configurar un petit espai ajardinat. Aquesta línia d'arcades finalitza en un cobert de planta rectangular també construït durant la dècada del 1990 quan es van fer les últimes reformes de la casa. Destaca l'existència d'un grup de piques i rodes de molí, que foren recollides aquests darrers anys pel masover de la casa per les contrades veïnes, i que suposadament pertanyen a la casa de Monconill. Es tracta de: 1 corró de 90 cm de llarg x 93 cm d'amplada. 1 pica rectangular de pedra de 110 cm x 80 cm x 69 cm d'alçada 1 pica rectangular de pedra de 151 cm x 78 cm x 93 cm d'alçada 1 pica circular de pedra de 116 cm de diàmetre per 87 cm d'alçada 1 pica rectangular de pedra de 95 cm x 60 cm x 50 cm d'alçada 2 rodes de molí de 100 cm de diàmetre x 25

cm d'alçada 1 roda de molí de 118 cm de diàmetre x 28 cm d'alçada 1 capitell amb l'escut dels monconill de 25 cm x 25 cm amb fust de columna de 30 cm de llarg. Sembla ser que es trobava dins la capella del mas i és del segle XIX. 1 pica de pedra circular de 110 diàmetre x 38 cm d'alçada El masover de la casa explica que tot sembla indicar que dins el mas havia hagut fins a mitjans del segle XX una molí d'oli al qual pertanyerien dites piques. Sembla ser que la casa no compta amb documentació ni fotografies antigues. L'escut dels Monconill, format per la silueta d'una montanya situada sobre la figura d'un conill encerclats en un escut, és present per tota la casa. Destaca també l'existència d'una llinda de propietat que devia marcar els límits de la finca que du dit escut, i que actualment ha estat recollida pel vigilant de la casa i col·locada en les immediacions del mas. La capella fou inclosa dins l'inventari d'esglésies de Catalunya efectuada per J. Gavin. La fotografia pertany a l'any 1979, i no s'aprecien canvis en la seva fisonomia. [GAVIN, 1979:77]

Història

El mas Monconill és sens dubte un dels masos històrics i arquitectònicament més antics del nucli de Fals. L'actual masia data possiblement del segle XVI, amb nombroses reformes i ampliacions dutes a terme durant els segles XVII i XVIII. Al capbreu de Fals de l'any 1791, apareixen aplebats al mas Monconill els masos de Trulls, Narbonés, Franqués i Torraguissana [AA.DD, 2004-2005, nº 2: 14] La família Monconill consten com a propietaris del mas almenys fins a mitjans del segle XX. Entre ells destaca la figura de Lluís Monconill i Perellada, fill petit de Cristòfol Monconill, autor de nombrosos edificis de caire modernista a la ciutat de Terrassa, com la Masia Freixa o la teulada del Vapor Aymerich. La base de l'economia familiar va ser el cultiu de la vinya, de gran importància durant els segles XVIII i XIX. Malgrat tot la casa no compta amb un celler important ni amb tines de gran categoria, ja que es va optar per arrendar la terra als pagesos dels voltants, especialment del terme de Sant Joan de Vilatorrada, que produïen el vi a casa seva i es limitaven a pagar les rendes al mas Monconill. La producció de la casa era doncs mínima. L'últim membre de la família Monconill conegut va ser Joan Monconill, que a la dècada del 1960 va vendre la casa a la família del metge Trullàs de Manresa. El senyor Trullàs va ser l'autor de les últimes restauracions dutes a terme a la dècada del 1990. Actualment la casa pertany als seus nebots, i és guardada per un vigilant que ocupa l'edifici de ponent destinat antigament a casa de pastors.

Bibliografia

AA.DD. (2004-2005). Falchs. nº 1 a 12 . Grup de divulgació de la història de Fals. Associació Cultural i Recreativa de Fals.

